

DOLENJSKE NOVICE

Izhajajo 1. in 15. vsacega meseca. Cena jim je s poštnino vred za celo leto naprej 2 K, za pol leta 1 K. Naročnina za Nemčijo, Bosno in druge evropske države znaša 2 K 50 h, za Ameriko pa 3 K. — Dopise sprejema urednik, naročnino in oznanila tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu.

1854 ♣ Marijin jubilej. ♣ 1904

„Prikazalo se je na nebu veliko znamenje: žena obdana s solncem, in luna pod njenimi nogami, in krog njene glave venec dvanajstih zvezd.“

In katoliški list naj bi se ne zmenil za to veliko, čudapolno, milostipolno znamenje?

Hud boj bijemo, resen in dolgotrajen boj, ki crpa in povziva življenjske moči, dušne in telesne. Omagujemo, umikamo se pred silnim navalom sovražnih močij, novega poguma in žilave vstrajnosti treba, če hočemo zmagati in ne biti zmagani.

In zablesti in zažari v solnčnem svitu veliko znamenje na nebu: „Brezmadežna Devica!“

To je naše bojno znamenje, naš bojni klic, a tudi naša moč in naš pogum.

V vsakdanjih opravilih poklica in borbe za obstanek navaden človek nima veliko časa premišljevat i verske resnice in si ob njih luči in toploti ogrevati srce ter navduševati dušo. Treba kratkega stavka, jedrnatega izreka, ki si ga lahko zapomni in lahko pokliče v spomin, kedar hoče in potrebuje, v katerem pa je veliko povedanega. Tak kratek posnetek najvažnejših verskih resnic za domačo rabo je verska resnica o brezmadežnem spočetju Device Marije.

Vsa stoletja prej že so verovali to resnico in čistili Mater Božjo pod tem imenom, a ne tako očito, splošno in slovesno. Pred 50 leti pa je Pij IX. to versko resnico slovesno proglasil in s tem počastil na najlepši način Marijo ter dal vernikom v njih boju kratko krepko geslo, polno najpomenljivejših resnic. Če govorimo o brezmadežni spočet i Devici, takoj mislimo na izv irni greh. Kdor te verske resnice ne pozna in ne razume, mu je življenje in boj nerazrešljiva uganka, polna nasprotstev in protislovij.

Priznavajoč brezmadežno spočetje, spoznavamo tudi vero v nadnaravni svet in njega milost, katerega obstanek in pomen dandanes svet splošno taji, seveda le v svojo škodo. Svet hoče vse sam znati, vedeti, narediti, a kar naredi v splošnem napredku znanostij in ved, je le nekaterim v korist, vsemu človeštvu le malokdaj in z velikimi žrtvami.

Svet zato tudi taji potrebo odrešenja, katero ima svoj početek z brezmadežnim spočetjem Marijinem. Kdor pa veruje v to lepo skrivnost, se s tem že tudi klanja Odrešeniku. Kam hité in drvé narodi od Krista odpadli, néi zgodovina prejšnjih in politika naših dnij. Vse te resnice so združene in povzete v verski resnici, katero danes z veseljem in hvaležnostjo izrekamo: Marija je brez madeža spočet a!

50 let je cerkev bojevala oni veliki boj pod tem znamenjem in ne brez uspeha, krščansko življenje se je povzdignilo. Bolj in bolj sprevidevajo narodi, da jim ni obstanka brez vere, in zato se trudijo prešiniti tudi javnost z versko mislijo. Najuspešnejša pot k temu pa je ravno: Brezmadežna Devica in nje češčenje.

Kako vse drugače in boljše je bilo v časih, ko so kralji in knezi klanjali svoje koleno pred Brezmadežno, nje podobo nosili na bojnih zastavah, ko so visoke šole bile njej posvečene! Danes pa se ta resnica v protiverskih listih sramoti in zaničuje z zasmehom njenih častivcev: pa naj bi katoliški list njej v čast ob njenem zlatem jubileju ne povzdignil svojega skromnega glasu? Koder in kakor se resnice napadajo, tako in tam jih morajo poklicani braniti.

Brezmadežna Devica naj stare vsepovsod kači glavo: zgodilo se bo, če gremo na delo in v boj v tem velikem, rešilnem, milostnem znamenju, ki nam daje pogum v boju in zagotovilo zmage.

Tako se zgôdi!

Našim p. n. gg. naročnikom.

Z napredujočo omiko nastajajo za vsacega izobraženega človeka nove popred neznane potrebščine in navade, katerih se v rednih razmerah nikakor ne moremo več izogniti. Sem spada dandanašnja potreba, da se vsak količkaj naobraženec briga za dogodke, ki se vršé okrog njega, da čita najvažnejše svetovne dogodke, posebno pa, da napreduje v svojem poklicu, h čemur mu največ pomagajo strokovne knjige in časniki. Ta potreba se dandanes splošno uvidi, in višino omikanosti posameznih narodov se opravičeno presoja po številu knjig in časopisov, katere isti izdajajo in berejo. Pri nas v Slovencih imamo dandanes že precejšnje število dnevnikov-časopisov, ki so namenjeni za ves naš narod, izhaja pa tudi poleg teh še več časopisov, ki imajo le bolj krajeven pomen. V tem oziru so ravno „Dolenjske Novice“, ki bodo letos praznovale 20 letni obstanek, najstareje. Za vsacega naprednega Dolenjca, bodisi doma ali na tujem, imajo iste velik pomen. Dasi izidejo le po dvakrat na mesec, vendar objavljajo v celoti vse najvažnejše dogodke iz cele Dolenjske, odtod njih naslov; poleg tega bavijo se s tisto stroko, ki je pri nas na Dolenjskem najbolj razširjena in ki ravno dandanes potrebuje največ poduka, pa tudi največ napredka, ker je pri nas zaostala — s kmetijstvom. Pri tem se pa ozirajo tudi na druge stanove.

„Dolenjske Novice“ omilile so se vsem na Dolenjskem. V dokaz temu njih splošna razširjenost. Zaradi tega pa hoče upravništvo ne le dosedanjo pot nadaljevati, ampak si je pridobilo še novih sodelovateljev, poročevalcev in dopisnikov, tako da bode vsakokratna vsebina lista, kolikor mogoče, podučna, zanimiva in raznovrstna. V to svrhu priobčevale se bodo med drugim tudi povesti, ki bodo imele blag, versko-nravni značaj; povesti, namenjene naši odrastli mladini na deželi.

S tem napredkom hočejo „Dolenjske Novice“ naloge svoj 21. letni obstoj v nadi, da jim ostanejo zvesti dosedanji naročniki, in da i novi pristopijo.

Ker pa izdajanje časopisa mnogo stane, zato pa ne more upravništvo pri dosedanjem načinu plačevanja naročnine ostati, da se jej ista še le pozneje med letom doloži, ali pa da se sploh ne plača. Pri tem dosedanjem načinu je imelo upravništvu občutno izgubo, tako da se je odločilo uvesti isti način plačevanja naročnine, kakor jo imajo uvedeni vsi časopisi t. j., da se naročnina za tekoče leto naprej plača. V ta namen se obrača danes podpisano upravništvo „Dolenjskih Novic“ do svojih dosedanjih p. n. gg. naročnikov in do prihodnjih z vljudno prošnjo, da isti blagovolé že sedaj ali vsaj do novega leta po v sedanji številki priloženi poštni položnici poslati naročnino 2 K za „Dolenjske Novice“ za leto 1905, da upravništvo ob novem letu vé, koliko ima naročnikov, da se jim doloži listna redno nadaljuje.

S to uvedbo je podpisano upravništvo prepričano, da se bodo nje p. n. gg. naročniki ujemali zlasti, ker se bode isto potrudilo, da bodo „Dolenjske Novice“ tako napredovale, da bodo vedno bolj priljubljene in potrebne v vsaki pošteni domači hiši na Dolenjskem.

Upravništvo „Dolenjskih Novic“.

Gospodarske stvari.

Kan v vinu.

Od najnavadnejših vinskih bolezni (kan, cikanje, vlačljivost, grenkost in zavrelca) nastopi najpogosteje kan. Ker se njegove zle posledice navadno očividno ne pokažejo, ga mnogi in zlasti neuki vinogradniki niti ne prištevajo vinskih boleznim, ampak ga smatrajo kot neko nepotrebno zlo, kateremu se ne dá ubraniti. V resnici pa zabranjuje vsak vinogradnik, vinski trgovec, krčmar in drug posestnik vina to vinsko bolezen, kajti akoravno nje posledice v navadnih razmerah niso nevarne, vendar more kan zelo zmanjšati vrednost in dobroto vinskega pridelka in ga stori sprejemljivim drugim vinskih boleznim posebno cikanju! Vzroka dovolj, da se tedaj previdno in pravočasno ubranjujmo kanu.

Kako nastane kan v vinu?

Ako stoji vino, ki ni posebno močno na alkoholu, zlasti dokler je še mlado, dlje časa v odprtih sodih ali v steklenicah, napravi se na površju tanka belkasta kožica, ki postaja vedno debelejša. Če preiskujemo kožico pod drobnogledom, tedaj se prepričamo, da obstoji iz samih glivic, katere razkrajajo alkohol, ki se nahaja v vinu, v ogljikovo kislino in vodo. S tem delovanjem počasi slabšajo vino, ki postaja revnejše na alkoholu in ga storé sprejemljivega za druge glivice, zlasti očetne ali jesihove glivice, ki povzročajo cikanje. Vino samo dobi pa neprijeten in nečist okus.

Kako nam je ravnati, da se kan v vinu ne napravi?

1.) Najenostavniši s tem, da imamo vinsko posodo vedno polno. — Ker pa v začetku vino naglo hlapi in se kan v še mladih, nedozorelih vinih mnogo hitreje dela, zato je treba i pri v začetku polnih sodih večkrat dolivati, da ne nastane prazen prostor na vrhu posode ob vehi, kjer se začne kan delati. V ta namen je treba zalije, t. j. vino, ki je namenjeno v dolivanje in ki naj se hrani v majhni 50—100 l držeči posodi.

Kadar se doliva, kar naj se začetkoma redno vsak teden enkrat zgodi, naj se ne zlije kar naravnost in z visokega vino-zalijo v sod, marveč počasi, da se nastale glive preveč ne pomešajo z vinom. Najbolje je rabiti majhen lij, čegar konec naj sega pod površje vina. Tako se počasi od spodaj vzdiguje vse površje in ne da bi se mrežica kaj raztrgala ali da bi se glivice z vinom pomešale, se lahko pri vehi odpihnejo. Predno se sod zopet zapre, se morajo vse glivice odstraniti, zato je treba ob enem okoli vehe tudi s kladivom potolči, da se glivice ločijo od lesa. Ker pa pogostoma vendar ni mogoče popolnoma vseh glivic odstraniti, posebno če je sod nerodno napravljen, je dobro, če se na vrh vlije par žlic do pol kozarca — kar je odvisno od velikosti sode — dobrega, nedišečega vinskega cveta ali alkohola. Ta se naglo razširi po vsem površju in pomori vse glivice.

2.) Z žvepljanjem praznega prostora nad vinom v sodu.

Pri takem žvepljanju se mora oprezno postopati, kajti če se premalo zažveplja, ni uspeha, če se preveč in prepogostokrat, pa vino dobi lahko duh po žveplu.

Da se pravilno žveplja, imeti se mora nalašč za to pripravne kadilnike. Te priprave imajo namen, da gori žveplo zunaj soda in gre le dim po cevi v sod.

3.) Kan v vinu se zabrani, če se v nepolni sod vlije polovico kozarca finega olja. Olje se raztegne oziroma ostane na površju in v njem se glivice ne morejo razvijati, pod oljem pa tudi ne, ker nimajo dovolj zraka.

Iz povedanega sledi, da ima umni kletar zadostnih sredstev na razpolago, s čimur se brani kanu. V interesu posameznikov in vseh je, da se teh sredstev poslužujemo v lasten prid, našemu vinarstvu v dobro ime. Zatorej dolenjski vinogradniki, ne puščajte nepolnih odprtih sodov brez zavarovanja proti kanu, da se vam ta božji blagoslov ne poslabša in da polagoma ne začne — cikati!

Politični pregled.

Državni zbor tudi to pot še ni prišel do rednega dela. Najprvo so bili duhovi silno razburjeni radi dogodkov v Inomostu. Poslanci in ministri so se prav ostro prijeli med seboj, pa tudi Nemci in Lahi so si skočili v lase, vsak je namreč po svoje zavijal in krivdo zvrčeval na druge. Je pač dandanes tako, da noče nobeden priznati, da je on kriv, če tudi je v resnici, in tako ni nikdar miru in sporazumljenja. Državni zbor je to pot doživel nekaj prav grdega: socijaldemokratski poslanec Pernerstorfer je v najostrejših in najbolj surovih izrazih nečuvveno napadel cesarja in vladarsko hišo. Poslanci so sicer ugovarjali slovesno in burno, a marsikateri je Pernerstorferju prikladal. Toraj tudi najvišja državna oblast, cesar, ni več varen pred napadi poslancev. — Čehi in Jugoslovani menda nočejo nehati z obstrukcijo, dokler se vlada ne odloči ugoditi vsaj najnujnejšim zahtevam Slovanov. Tako torej trpi komedija v državnem zboru dalje. Ministerski predsednik pl. Körber sicer obljublja najlepše reči ter opominja k delu, a poslanci so gluhi za vse. Ne bo napačno, če si enkrat natančneje ogle damo vzrok teh, recimo kar naravnost, podivjanih razmer. Početek teh zmed je iskati v l. 1897. Tedaj so imeli v državnem zboru priti na vrsto zakonski predlogi socijalno-politične važnosti; nižji stanovi naj bi se bili razbremenili ter dobili več pravic. S tem bi pa bil nekoliko — ne veliko — prizadet veliki kapital, ki je pri nas do mala ves v rokah židov. In ti so dejali, ne boš! Ravno v onem letu so začeli židovski časopisi vseh barv in vseh jezikov hujskati avstrijske narode med seboj. Umetno so ti prebrisani ljudje zagnali narodnostni boj, ki danes divja po Avstriji. Pri tem so potihnile prošnje za kruh in danes grede milijoni v naravno in naravno pogubo, žid pa se smeja in dela dobičke. Saj je pri vseh velikih podjetjih žid prvi in zadnji. Torej premoč židovstva je eden vzrok, drugi pa zaslepljenost narodov, ki ne poznajo krščanske ljubezni in pravice, ampak samo pogansko, da živalsko silo in moč. — In še nekaj. V Lincu so imeli učitelji deželno konferenco, bilo je navzočih 30 učiteljev kot zastopnikov vsega učiteljstva. In ti učitelji so zahtevali: odpraviti se mora verouk v šolah, odpraviti molitev v šoli, otroci se procesij ne smejo vdeleževati

in še več takih protiverskih zahtev. Od 30 učiteljev jih je 28 glasovalo za te predloge, samo 2 proti. In vse to je vladni zastopnik, deželni šolski nadzornik, mirno poslušal. — V nižjeavstrijskem deželnem zboru so naredili postavo, s katero naj se zgoraj opisane vrste učiteljem postrizijo peroti in jezik. Židje in socijalni demokrati in druga taka druhal že grozi ministerskemu predsedniku s silo, če bi cesar potrdil to postavo. No, in takih slučajev bi lahko navedli na stotine, kako pusti vlada napadati in izpodkopavati najvišjo vseh oblasti, Božjo. Naj pade danes moč sv. vere, jutri pade tudi moč vladarjev in po njih a glavah meč podložnikov. To so v bistvu prvi in poglavitni vzroki homatij v Avstriji, so drugi tudi, najvažnejši so opisani. To so jasno sprevideli avstrijski škofje, kojih stalni odbor je izdal pastirsko pismo, v katerem se odločno povdarja: krščanska ljubezen in pravičnost naj vodi narode pri njih delu in razvoju.

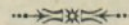
Svoj čas je tudi v ogerskem državnem zboru obstrukcija ovirala vsako pametno delo. A ministerski predsednik Tisza je dognal, da se je poslovnik tako poostril, da obstrukcija ni več mogoča. Vladi nasprotne stranke pa sedaj zahtevajo z vso silo, da naj Tisza gre. Torej za to, ker je red napravil, naj ga cesar odpusti. Če ni to narobe svet, potem je pa vsega konec.

V Budimpešti so bili ravno radi tega veliki poulični nemiri in v zbornici sami je bil ranjen eden poslanec.

Oklofutani francoski vojni minister je moral odstopiti; tacega tudi Francozi niso marali. Predno pa je šel, je sežgal prav veliko papirjev, ki bi bili utegnili razkriti podlo ravnanje vlade s častniki, papirjev pa je bilo toliko, da je v ministrov palači nastal požar. A njegov naslednik je še večji sovražnik cerkve. Francoskih jako žalostnih razmer dotaknil se je tudi sv. Oče Pij X. v zadnji tajni seji kardinalov. Ugovarjati mora krivicam, ki se tam gode cerkvi. Nima nobenega upanja, da bi se položaj v kratkem spremenil v prid cerkvi, ker hoče francoska vlada iti do skrajnosti. Končal je sv. Oče z besedami: „A ta žalostni dogodek nas ne bo našel niti nepripravljenih niti obupanih, ker zaupamo v pomoč božjo.“

Port Artur še ni padel. To je gotovo, druge novice o stanju in pogumu posadke, o zalogah živeža in streliva, pa si tako nasprotujejo, da ni mogoče vedeti resnice. Baltiško brodovje pluje že skozi rudeče morje. Da bi le prišlo pravočasno vrlim junakom na pomoč!

V Mandžuriji si stojita oba nasprotnika prav blizu nasproti, a začeti nobeden ne mara. Če se pa enkrat začne krvavi ples, bo pač tak, kakoršnega zgodovina še ne pomni!

LISTEK.

Marija na ladiji.

(Resnična dogodba.)

Bilo je nekako pred 60 leti. V velikem pristanišču mesta Livorno na Laškem bile so tri jadrenice pripravljene za odhod. Namenjene so bile mimo Francoskega in Španije na Nizozemsko v mesto Antwerpen.

Na eni teh treh ladij so stali kapitan, krmar in mlad mož visoke postave. Ta se je neprestano oziral na čudovito velik zabo, ki je stal na sredi ladijnega krova in bil pritrjen z močnim železjem. Ravnokar je bil kapitana nekaj vprašal v

tej zadevi, ko mu ta precej osorno odgovori: „Ali ste nadležni! Kolikrat boste pa še vprašali? Železje drži dobro in zaboj se ne bo ganil, tudi odnesel ali snedel ga ne bo nihče. Saj sem svoje žive dni že vendar marsikaj zabojev vozil po sredozemskem morju, pa —“

„Oprostite mojo nadležnost“, pravi mladi mož vljudo in proseče, „pa ko bi vi vedeli, kako silno visi moje srce na tem, kar sem vam izročil v skrb —“

„No, kaj pa je vendar?“ reče kapitan nekoliko prijazneje. „Sem bral v voznem listu, da je cela skala marmorja. Je-li morebiti kak kip ali kaka skupina? Kaj pa predstavlja?“

Ves vesel pogleda mladi mož kapitana s hvaležnim očesom in pravi: „Moje delo je, katero sem izdelaval več let, moje prvo večje umetniško delo, pietá, katero hočem podariti stolnici svojega rojstnega mesta Münster.“

Oblak nejevolje je legel na kapitanov obraz. „Pietá? Kaj je to?“ vpraša, „pa vendar ne kaka Marija?“

„Zakaj pa ne?“ odgovori umetnik. „Pietá je kip Matere Božje, ki ima mrtvo truplo Jezusovo v naročju.“

„Da bi tisoč strel —“ zavpije suroví kapitan divje, „tako praznoverje, tako malikovalstvo naj vozi moja poštna ladija? Kaj mislite, da me boste imeli za norca?“

Ves preplašen je stal umetnik pred razjarjenim kapitanom, in ni mogel reči ne besedice, ko je oni v svoji jezi vedno bolj sramotil in grdil na vse načine Marijo.

„Res, res, nikar ne glejte tako debelo in zabodeno,“ slednjič zavpije kapitan. „Ko bi se mi vi ne smilili in ko bi ne bila pogodba podpisana ter vožnina že plačana, bi prav gotovo ukazal to — — dejati spet na suho. Toda, glejte, že dvigujejo sidro. Z Bogom, gospod, tu doli se gre v čolnič.“

To rekši se obrne in gre. Umetnik še enkrat pogleda zaboj, ki je kril njegov največji zaklad, potem pa se poda nizdoli v čolnič, ki ga popelje na suho. Kmalu na to zagrmé trije streli iz topov, omenjene tri ladije so zapuščale pristanišče. Na obrežju je stal oni mladi mož in gledal za njimi dolgo, dolgo, dokler se ni zmračilo. Nad temnim morjem je vzhajala svetla večernica.

„Morska zvezda, Devic devica, spremljaj delo mojih rok, da pride varno v pristanišče moje domovine!“ Tako je molil, in solza za solzo mu je zdrknila po skrbij prevzetem licu.

Dolgo je klečal tisti večer v stolnici in iskreno molil in pel z drugimi verniki litanije Matere Božje. Minul je blagoslov, a on se še ni oddaljil iz cerkve. Prav prisrčno je priporočal Mariji brezbožnega mornarja: „Ni sicer vreden, da bi Tebi služil; pa stóri ga Ti vrednega. Usmili se ga in pošlji žarek milosti v njegovo srce, da se spozna in daj mu najti pred Tvojim obličjem usmiljenje radi neprostovoljnega dela, ki je opravlja Tebi v čast, Ti blažena med ženami, Mati Marija!“

Ni se čuditi, da je bil umotvor mlademu možu tako pri srcu. Bilo je to zares mojstrsko delo neprecenljive vrednosti in nedosežne lepote. Kot kmečki deček je bil vzrasel, brez znanja in vrednosti, a pobožen in priprost. Pa ni mu dalo mirovati. Začel je rezljati in delati kipce iz ilovice. Zalotili so ga večši in razumni možje pri njegovem delu ter mu svetovali, naj se posveti popolnoma umetnosti.

Res se je kmalu na to podal na pot.

Peš je prišel v Rim iz daljnega doma. Silno veliko je trpel bede in pomanjkanja, a odnehal ni; postal je umetnik, spreten kipar, dobil dosti dela in denarja ter zadobil slavno ime. Potem pa se je lotil krasnega dela. Iz enega samega velicega kosa kararskega marmorja je v naravni velikosti izklesal podobo Žalostne Matere Božje s truplom umrlega Krista v naročju.

To delo je namenil kot zahvalen dar in spodoben poklon svojemu Izveličarju za staro častitljivo stolnico, v katerej je kot deček in mladenič tolikrat molil. Ob enem pa naj bo njegovim sorojakom očividni dokaz njegove umetnosti.

In danes je izročil ta sad svojega truda in hvaležnosti valovom morja. Par tednov bo ladija na poti, predno pride v Antwerpen. Sam se je odločil potovati domu po suhem, da bo navzoč, ko se skupina postavi v stolnici. —

Mineval je teden za tednom. V pristanišču mesta Antwerpen videli so umetnika dan za dnem. Čakal je in povpraševal skoraj vsako uro, ali še niso prišle tri ladije iz Livorno. A zaman je čakal odgovora. Začele pa so se ši-

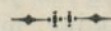
riti vesti, ki so stiskale umetniku srce: ladije bi morale že dayno dospeti, gotovo se jim je kaj pripetilo. Slednjič pride poročilo: dve onih ladij ste se potopili, za tretjo pa se nič ne ve, kam jo je zapodil vihar.

Sedaj je umetniku upadlo srce. Gre v bližnjo cerkev, se zgrudi na tla v nepopisljivi bridkosti, šele potok solza mu olajša gorje. Polagoma mu zraste pogum, in ko napravi Mariji neko obljubo, je spet za trdno upal, da je tretja ladija ona, ki vozi njegovo delo, in da bo Marija to ladijo srečno dovedla v pristanišče.

In ni upal zastoj. Par dnij pozneje ga pridejo iskat na dom: ona tretja ladja je prišla. Šel je, videl jo je, in vedel, da je prava. Zaboj je molel visoko nad krovom kvišku, bila je njegova pieta! Kdo bi pač popisal njegovo veselje!

Ko stoji na obrežju, glej, kako prijazno ga pozdravlja kapitan iz ladije! To je več ko čudno! Kaj se je neki zgodilo? V par trenutkih je ne krovu. In kapitan se ga z vso močjo oklene krog vratu; hoče govoriti, a trdemu možu zadušé solze glas. Slednjič vendar pove: „Gospod, nikdar več ne bom sramotil Marije! Ona nas je rešila! Pridivjal je med vožnjo silovit vihar. Drugi dve ladiji ste plesali in se prekucevali kakor orehovi lupini, kar na enkrat se prebrnete in valovi ju požro. Kakor blisk mi šne v glavo: O sveta Marija, pomagaj nam, častil te bom in v te veroval! In glej, naša ladija je kljubovala sili viharja. Marmornata skupina sredi ladije nas je obdržala v ravnotežju, ladija je plavala dalje mirno, varno, Marija nas je vse rešila. Res, ona je morska zvezda. Vam pa, dragi gospod, prisrčna hvala; po vas smo postali srečni, da spet verjemo v Marijo!“

Skupina stoji danes v stolnici mesta Münster, umetnik pa je Viljem Achterman, ki je umrl l. 1884. v R mu.

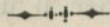

Piše se nam:

Trebnje. V nedeljo, 13. m. m. je prevzvišeni g. knezoškof dr. Anton B. Jeglič posvetil veliki altar v popolnoma prenovljeni dekanijski cerkvi v Trebnjem. Pripeljal se je v Trebnje v soboto popoldne ob pol 4. Na kolodvoru mu je pripravilo pošteno trebanjsko ljuštvo lep sprejem. Zbrali so se g. dekan I. Nagode, g. župan Huč z občinskimi odborniki in velikim številom vrh mož iz cele župnije, Marijina družba z zastavo in šolska mladina pod vodstvom g. kapelana. Župan je najpreje pozdravil g. knezoškofa v imenu vsega doobromislečega prebivalstva, na kar se je razvila veličastna procesija v farno cerkev. V nedeljo dopoldne je bilo posvečevanje oltarja ob obilni asistenci dekanijske in druge duhovščine — popoldne pa sprejemanje mladeničev in deklet v Marijino družbo. Vsa slovesnost se je zares lepo izvršila, vse pošteno ljudstvo je bilo odkritsrčno veselo tega dneva; dekleta so že celi teden pletle vence, možaki so pa napeljali celo množico mlajev, s katerimi je bil okrašen ves prostor okrog cerkve; naši somišljeniki so tudi okrasili svoje hiše, liberalci nič. Cerkev je preslikana vse na fresco. Slikarije je izvršil lani in letos zares lepo dobro znani slikar g. M. Koželj, kar so vsi navzoči gospodje pohvalno priznali, le ena posameznost se bo popravila. Altarje je prenovil pozlatar Štefan Čadež iz Dupelj. Lahko rečem, da bo spadala naša cerkev med najlepše v škofiji, čast bo delala župniji, pa tudi g. dekanu, ki je mnogo zanjo žrtvoval. Tukajšnji liberalci so ob tej priliki zopet pokazali svojo surovost. Dal Bog, da bi nedeljska slovesnost rodila obilo dobrega za trebanjsko župnijo, da bi vsi krščansko misleči bili potrjeni v dobrem!

Iz Št. Jerneja. Lep praznik smo imeli 3. novembra t. l. Prevz. g. knez in škof dr. Anton Bon. Jeglič posvetil je ta dan samostansko cerkev oo. kartuzijanov v Pletelj. Blizu 100 duhovnikov se je bilo zbralo ta dan od daleč in blizu v tihem gorskem zakotju. Slavnosti se je udeležilo tudi več posvetne gospode, med njimi prejšnje posestnice gradu in posestva. Tudi vernega ljudstva je prišlo prav veliko. Ves prostor pred cerkvijo je bil bogato in ukusno okrašen. Samostan je veličastna stavba; priprosta sicer, a nad vse lepa pa je cerkev, osobito izrezljani stoli v koru. Prostora bo za 33 patrov in veliko bratov. Sedaj je v samostanu 17 patrov.

Dozidano še ni vse, n. pr. velika obednica, a sicer se vrši vse drugo po redovnih pravilih. Dal Bog, da se uresničijo besede prevz. knezoškofa, naj bi francoski menihi našli tu mirno zavetje Bogu v čast in človeštvu v prid. Kakor slišim, se precej gg. patrov z vso vnamo uči slovenskega jezika.

Domače vesti.

Z naročnino za tekoče leto jih je še vedno nekoliko v zaostanku. Prosimo je tedaj jako uljudno, naj nam taisti blagovolé dotično svotico vsaj do 15. decembra vposlati, da zamoremo priti z urejevanjem v red. Takoj z novim letom bodemo list ostavili vsem, ki ne bodo svoje dolžnosti storili za leto 1904.

(Izpremembe v frančiškanski provinciji.) P. Alkantara Črtanec v Novo mesto, P. Ferdinand Zajc v Ljubljano za subsidijarja in kurata v jetnišnici deželne sodnije.

(Osebna vest.) Kot davčni nadzornik v Novem mestu je prišel iz Krškega g. Karol Bihlmeier.

(Marijanska kongregacija) v Novem mestu priredi 10. in 11. t. m. v proslavo jubileja Brezmadežne slavnostni večer z bogatim, izbranim in prav lepim vsprememom. Začetek v soboto 10. t. m. ob pol 7. zvečer, v nedeljo pa ob pol 6. zvečer. Vstopnice za sedeže in stojišča se dobivajo v trgovini J. Krajec nasl. počenši s petkom 9. t. m. Vabila se bodo razposlala v kratkem.

(Poročil) se je v Novem mestu g. Slavko Klepec, c. kr. poštni asistent v St. Petru na Krasu, z gđc. Marijo Grom.

(Veselica) kat. društva rokodelskih pomočnikov dne 20. m. m. se je obnesla prav dobro. Precej močno obnovljeni pevski zbor je dobro zapel tri primerne zборе. Kuplet „Esklapijad Ujtata“ spremljal je gromovit smeh, ki se tudi med šaloigro „Pravda“ ni polegel, tako da je bilo igralce težko umeti. Glavne vloge so bile v dobrih rokah in tudi spretno izpeljane. Snov šaloigre je prav poudčna trmastim in pravdeželjnim ljudem. Obisk je bil precej dovoljen. Ta večer kaže, da zanimanje za predstave in prireditve društva še ni izumrlo: igralci in pevci se bodo gotovo vedli s točno prireditvijo po božiču izkazati hvaležne.

(V Krškem) je zgotovljeno novo, lepo pokopališče, katero je 20. m. m. blagoslovil domači župnik g. I. Renier. Ondi se bodo pokopavali odslej oni, ki bodo umrli v bolnici. Najbrže bo to pokopališče kmalu postalo splošno za vso župnijo.

(Šolska vest.) Za suplenta na šoli v Prečni pri Novem mestu je imenovan učitelj g. Ivan Vozel v Trebnjem.

(V Kronovem pri Družinski vasi) je umrla dne 21. novembra t. l. po daljši, mučni bolezni posestnica in gostilničarka „pri Zorkotu“ gospa Katarina Zorko v 74. letu svoje starosti. — Pokojnica je bila daleč na okrog znana kot prijazna in postrežljiva gostilničarka obče znane gostilnice „pri Zorkotu“, kamor v poletnem času radi zahajajo tujci in domačini zaradi dobrega domačega vina, ki se tu toči, zaradi dobre kuhinjske postrežbe in prijaznosti proti gostom. Zlasti oni tujci, ki vsako leto obiskujejo Šmarjetske toplice, jo bodo težko pogrešali. Pa tudi kot jako usmiljena proti revežem je pokojnica veliko dobrega storila na tihem ter je bila v tem in s svojim priprostim vedenjem lep vzgled našim gospodinjam na deželi. — Vest o njeni smrti se je naglo razširila po vsem Dolenjskem. Pokopana je bila dne 24. novembra dopoldne na pokopališču v Beli cerkvi. Lep pogreb, katerega se je udeležilo mnogo občinstva iz okolice, je pričal o priljubljenosti in o spoštovanju, koje je ranjca vživala. Sprevod iz hiše žalosti na pokopališče v Belo cerkev je vodil mil. gospod prošt dr. S. Elbert z asistenco 8 duhovnikov; za krsto je šlo obilo pobožnega ljudstva in v 27 kočijah so jo spemili k zadnjemu počitku premožnejši posestniki iz okolice, iz Novega mesta, St. Jerneja itd. Bodi ohranjen blag spomin pokojnici, ki dajala je s svojim vzglednim vedenjem, s svojo pridnostjo in usmiljenosti lep vzgled našim gospodinjam! Naj v miru počiva!

(Pokopali) so v Kamnjem potoku pri Trebnjem 16. m. m. posestnika g. Janeza Klemenčiča.

(Nova mestna hiša v Novem mestu) je do-delana. Končana so že tudi dela krovcev in kleparjev.

(Pri Štemburju.) Došla nam je od gospodov porotnikov, ki so ob času porotnih obravnav stanovali v obče znani gostilni „pri Štemburju“ v Kandiji, uljudna prošnja, naj bi objavili, da se čutijo jako hvaležne za zares solidno in dobro postrežbo v vsakem oziru ter da izrekajo omenjeni gostilni tem potom odkritosrečno pohvalo.

(Vabilo.) Najuljudneje se vabi vse častite gospe in gospodične v Novem mestu in Kandiji na posvetovanje, ki bo v nedeljo dne 4. decembra ob 2 uri popoldne v dekliški šoli, v prvem nadstropju. To posvetovanje ima namen, pripomoči k temu, da se pripravi čim več revnim šolskim otrokom zimske obleke. Odbor.

(Mestna hranilnica v Novem mestu.) V mesecu oktobru 1904 je 256 strank vložilo 103.135 K 06 h, 225 strank vzdignilo 101.401 K 62 h, torej več vložilo 2733 K 44 h. 7 strankam se je izplačalo hipotečnih posojil 7700 K — h, 164 menic se je eskomptovalo za 73.090 K — h. Stanje vlog 2.541.179 K 47 h. Denarni promet 498.690 K — h. Vseh strank bilo je 955.

(Občeni zbor kmetijske podružnice novo-meške,) bo letos v četrtek 15. decembra t. l. ob 2. uri popoldne v hiši g. Jakšeta v Novem mestu (pri Slenu) s sledečim sporedom: 1. Poročilo o delovanju l. 1904. 2.) Poročilo o računih. 3.) Volitev računskih pregledovalcev. 4.) Predlogi za občeni zbor v Ljubljani. 5.) Strokovna razprava o vprašanju: „Kake vrednosti je simodolsko pleme za napredek živinoreje na Dolenjskem“. Poročevalec g. pristav V. Rohrman. — Če ob zgoraj določenem času ne pride zadostno število udov, se bo pol ure pozneje vršil drug občeni zbor z istim sporedom ne glede na število navzočih. — Odbor kmetijske podružnice v Novem mestu, dne 25. novembra 1904.

(Gg. društvenike kmetijske podružnice v Novem mestu) opozarjamo na predstoječo vabilo za letošnji občeni zbor, kakor tudi na to, da se je začela udnina za l. 1905 že pobirati. Udnino pobira g. Banič, lahko se pa odda v dopoludanskih urah tudi v prodajalni g. Perko-ta v Novem mestu ali pa na dan občnega zbora g. blagajniku.

(Nedeljska šola za kmetske mladeniče.) Po sklepu odbora kmetijske podružnice se priredi nedeljska šola vsako nedeljo le od 9. do 10. dopoldne. To nedeljo ne bo poduka. V nedeljo dne 11. t. m. bo poučeval pristav g. V. Rohrman, in sicer o sledečih vprašanjih: Vrednost umetnega gnoja za naše razmere. — Dosedanje izkušnje z umetnimi gnojili v obče in na kmetijski šoli v Grmu. — Katera umetna gnojila so najpripravnejša in kako so sestavljena. — V kakih množinah je rabiti umetna gnojila po travnikih in košenicah. — Na kaj je gledati pri kupovanju umetnih gnojil. — Kaj je vzrok slabim vspehom, ki so se pokazali pri umetnih na nekaterih kmetijah? — V nedeljo dne 18. t. m. bo poučeval c. kr. vinarski nadzornik B. Skalicky o kletarstvu in sicer „O pravilnem ravnanju z vinom od kipenja do prodaje.“ — Kakor se vidi iz zgoraj navedene učne tvarine, bo poduk v tej šoli zelo važen, potreben in času primeren. Le žal, da se je zglasilo dosedaj premalo udeležnikov. Opozarjamo zaradi tega vnovič naše kmetske mladeniče kakor tudi gospodarje na to, da se odzovejo vabilu in prihajajo v obilnem številu poučevati se o novodobnih vprašanjih našega kmetijstva. Ko bi se ne priglasilo zadosti udeležnikov, bi se moralo za letos opustiti dobro misel take nedeljske šole, dasi smo poduka krvavo potrebni. Porabimo tedaj ugodno priliko in izobražujmo se v svojem poklicu!

(Vabila za razne veselice) v najkrasnejši novomodni izpeljavi v več barvah priporočuje vsem slavnim društvom, požarnim brambam, gostilničarjem itd. tiskarna J. Krajec nasl. v Novem mestu. Na zahtevanje vpošljejo se uzorci brezplačno.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) je vplačala tvrdka Ivan Perdan zopet znesek edentisoč kron kot delež pripadajoč naši družbi iz prodaje družbenih vžigalic. Podpirajte rodoljubne Slovenke, zavedni Slovenci to podjetje in razširjajte porabo družbenih vžigalic, saj ima družba do danes od teh vžigalic že 14.400 K prispevka.

(Grozna nesreča) se je pripetila 21. m. m. zvečer v tunelu pri Jesenicah na Gorenjskem. Ob pol 10. zvečer so

v predoru eksplodirali plini. Izylekli so 14 mrtvecev in mnogo ranjenih. Nutri kopljejo, da dobe še 4, ki jih pogrešajo. Blizu 800 delavcev zahtevajo knjižice, ker se ne upajo več delati.

(Ogenj.) V četrtek, 17. nov., je nastal ob 10. dopoldne ogenj v Dolenji vasi pri Mirni peči. Pogorelo je trem gospodarjem osem poslopij z vsemi pridelki. Rešili so samo obleko in živino. Zažgali so otroci. Gasilno društvo iz Mirne peči je s svojo novo, izvrstno brizgalnico zabranilo, da se ni ogenj razširil na ostalo vas. Veliko nasprotnikov je imelo gasilno društvo, ko se je ustanovilo pred dvema leti. Sedaj so pa spoznali vsi, kako koristno je tako društvo.

(V drž. proračunu) za l. 1905. je za Kranjsko še: za most čez Savo pri Krškem 20.000 kron, za popravo Zagrebške ceste pri Studencu 15.600 kron, za preložitev Karlovske drž. ceste pri Kandiji 21.000 K, za naučne potrebe 6650 K.

(Opozorjamo na gnojenje z umetnim gnojili) to jesen in prosimo gg. ude, naj gnojila t. j. Tomasovo žlindro, kalijevo sol, oziroma kajnit, kmalu naroče, drugače bo težko točno postrezati, kajti jeseni je silen naval na železnicah in se mora računati z zamudami. Po dosedanjih izkušnjah bomo jeseni oddali kakih 150 vagonov umetnih gnojil in to največ na drobno, iz česar more vsakdo posneti, da je le ob pravočasni naročitvi mogoče premagati tako delo v zadovoljstvo č. naročnikov. Cene so naslednje: Tomasova žlindra 16% po 5 K 80 h, kalija sol po 12 K 60 h in kajnit po 6 K. Vse cene veljajo z vrečami vred za 100 kg. postavljenih na ljubljanski kolodvor ali v družbenem skladišču. Vsa gnojila se oddajajo le v vrečah po 100 kg., izvzemši kalijevo sol, ki se dobiva tudi v vrečah po 50 kg. Kmetovalec.

(Nov poštni nabiralnik) dobé s 1. jan. 1905 v Šmihelu pri Žužemberku. Poštni sel bo šel štirikrat na teden med Žužemberkom in Šmihelom.

(Nov most) bodo napravili na okrajni cesti čez potok Toplico v Družinski vasi pri hiši g. Zorkota. Most bo iz železa in betona.

(Pri porotnih obravnavah) v Novem mestu so bili obsojeni od 21. do 26. m. m. 33 let stari Karol Sokar iz Štajerškega radi pregrehe proti pravosti na 2 leti težke ječe, radi iste pregrehe 16letni Bogomir Oberman iz Ribnice na 18 mesecev težke ječe. — Radi težke telesne poškodbe je dobil 15 mesecev Jožef Kapus iz Črešnjice, obč. Mirna peč; telesne poškodbe obdolženi Anton Miklič iz Male Loke, obč. Vel. Loka, pa je bil oproščen. 29letni Fr. Brlan iz obč. Žalna je dobil 5 mesecev radi prekoračenja silobrana. Radi uboja je dobil 3 leta Anton Lavriha iz Spodnje Nemške vasi. 18letni Gregor Rajk in Tolstega vrha radi uboja 7 let; ta je brat pred 3 leti na smrt obsojen pa na dosmrtno ječo pomiloščene Marije Rajk. Jožef Bertonec iz Birče vasi radi uboja na 48 ur zaporo, Fran Bertonec od ravnotam radi uboja 2 in pol leti. Radi uboja tudi je dobil 3 leta ječe 42 let stari Jožef Golob iz Šempetra. Toliko ubojev, tolika podivjanost!

(Tiček v pasti.) Aretiral je novomeški redar Lubi Alojzija Cunka, ki je vlomil na raznih krajih novomeške okolice in pri restavraterju Müllerju v Novem mestu.

(Velik ogenj.) Dne 12. novembra ob 9. uri je začelo goreti v vasi Brod pri Krki, fare leskovške. Ker je bilo veterno in nikogar doma, so bila hipoma v ognju poslopja šestih gospodarjev. Ko bi se tako krepko, junaško in brzo ne pestavila gasilna društva iz Kostanjevice, Sv. Križa in Cerkelj ognjeni sili v bran, bi pogorela vsa vas. Razen poslopja je ogenj uničil ves jesenski pridelek orodje, obleko in dvanajst prašičev. Škoda se ceni nad 30.000 kron. Zavarovani so bili vsi posestniki za majhne svote. Kdo je povzročil nesrečni požar, se ne ve.

(Knez Hugon Windischgrätz) je 26. m. m. v starosti 82 let umrl v svojem gradu pri Planini na Kranjskem.

(Obrtna zadruga) je imela 3. novembra enajsto redno sejo letošnjega leta, katera se je pričela ob 9. uri zvečer. Navzoči so bili gg.: Frančič, Malovič, Weiss, Puš, Ausec, Mramor, Pintar in Cigler. Načelnik konstatuje sklepčnost in odvarja sejo: 1. Prošnja g. Franc Iljaša iz Žalovic, za samostojno izvrševanje mizarske obrti, katero želi izvrševati v Žalovičah. Prošnji se ugotovi ker ni postavnih zadržkov. 2. Prošnja Franc Brodgesela iz Nove gore, za samostojno izvrševanje sobno slikarske obrti, katero je vložil pri c. kr. okrajnem

glavarstvu na deželno vlado, katera je prošnjo zavrnila na obrtno zadrugo za spregled izučnega spričevala. Ker nima zanesljivih podatkov, da se je kje, in sploh če se je pri upravičenemu mojstru učil, se prošnja zavrne in ne more priporočati. 3. Prošnja Franc Može iz Straže za samostojno izvrševanje mizarske obrti. Ker ni doprinesel pravilno sestavljena pomočniška spričevala se vsled tega za sedaj odkloni. 4. Prošnja Josip Smajdek iz Potoka, za samostojno izvrševanje mizarske obrti. Ker pomočniška doba dveh let ni popolnjena, se vsled starosti 54 let prosilčeve spregleda in prošnji ugodi. 5. Prošnja Štefan Vesela iz Skrjanč za samostojno izvrševanje čevljarske obrti v Rudolfovem, se ista vsled mladostnosti odkloni. 6. Prošnja Josip Mische, iz Čermošnjc za samostojno izvrševanje krojaške obrti, se prošnji ugodi pod tem pogojem, da se prosilec izven mesta Rudolfovo nastani ker so v mestu enake potrebe povsem pokrite. 7. Prošnja Alojzija Rajec, da bi obrtna zadruga posredovala, da bi bil ročni izdelek žepne ure njegovega sina kot vajeuca sprejet v vajeniško razstavo v Ljubljano, po precejšnji debati večina odloči, da se prošnji ugodi. 8. Prošnja razstavniskega odbora vajeniške razstave v Ljubljani za podporo, da bi se zmožne vajence, kateri se vdeležo razstave s svojimi izdelki obdarilo. Prošnji se ugodi in določi 20 kron podpore. 9. Predlog g. Frančiča, da naj plačajo venec, kateri se je svoj čas kupil za umrlega odbornika, odborniki. Ker se je že svoječasno sklenilo, da se isti plača iz zadrugne blagajne, obvelja prvotni sklep. Gosp. Frančič umakne svoj predlog. Ker se ni nikdo več oglasil k besedi zaključil predsednik ob 11. uri zvečer redno sejo, kateri sledi izvanredna seja veseliskega odseka, kateri izvoli odbor iz sledečih gg. Frančič, Blažon, Cigler, Petrič, Puš in Seifert. Načelnikom se izvoli g. Konrad Seifert, njega namestnik g. Leopold Cigler. Novo izvoljeni odbor ima prirediti v prihodnjem letu veselice od katerih čisti donesek je namenjen v korist onemoglih obrtnikov. — Obrtna zadruga čim dalje večji upliv zadobiva od politične obrtne oblasti, dokaz temu je delovanje enajste seje v tekočem letu. Enako pridobiva zaupanja od strani pametnih udov. Nekateri, ki ne ume koristi obrtnega združenja, se temu protivijo, in s tem le obče škodujejo dobri stvari. Upati je, da se tudi taki dajo z izgledi, sčasom na pravo pot spoznanja pripeljati. Kadar bodejo imeli vsi člani zapopaden pravi pomen združenja, šele potem bode možno kaj koristnega osnovati svojim članom. Vsem sodelujočim naj velja pogum!

(Društvo slovenskih dijakov vpodabljaajočih umetnosti, „Vesna“) ima namen gojiti vpodabljaajoče umetnosti. Izmed sredstev, ki ji služijo v dosego tega namena, je eno najvažnejših, na razvoj umetniških zmožnosti posameznih izvršujočih članov najbolj vplivajočih posredovanje pri umetniških naročilih. S tem vspodbuja svoje člane k delavnosti, daje jim priliko, da si merijo mlade moči, da jih koncentrujejo vse na svoje delo. Tako pa ob enem po svojih močeh pomaga izvršujočim članom do boljsega materijelnega stanja. Odborovo posredovanje med naročitelji in med izvršujočimi člani se vrši na dvojni način: 1.) odbor odda izvršitev naročenega dela enemu izmed izvršujočih članov; 2.) odbor razpiše konkurenco za naročeno delo. Prvi način posredovanja velja za sledeča dva slučaja: a) če častna nagrada ne presega svoto 20 K; b) v nujnem slučaju. Konkurenca se vrši, ako častna nagrada presega znesek 20 K. Na željo naročitelja pošlje odbor v slučaju posredovanja po načinu 1.) načrt istemu v ogled, v slučaju 2.) odobri 3 načrte kot najboljše, izmed katerih si nato naročitelj izbere enega za izvršitev. V vseh umetniških zadevah daje odbor brezplačne informacije. Predmet odborovemu posredovanju so vsa v področje slikarske, kiparske, arhitektonične umetnosti in umetne obrti spadajoča dela, tako: načrti za razglednice, za zunanjo in notranjo umetniško opremo knjig in brošur, za umetniško opremo tiskovin v splošnem, za umetniške plakate, inserate, štampilije, ex libris-znamenja, diplome, slike, ornamentalne kompozicije za razl. čne predmete, za tapete i. t. d.; dekorativno-plastični predmeti, n. pr. nip, res, nagrobni spomeniki i. t. d.; načrti za interieurje; vsakovrstna umetna ženska ročna dela za profanne in cerkvene namene, n. pr. za paravente, stenske dekoracije, oltarni, namizni prtji, zastori i. t. d., posebno dela v modernem tkanju in v aplikaciji. Odbor si je v svesti, da reši posredovalno nalogo

v zadovoljnost naročiteljev, kakor doslej. Potrjuje ga v tej zavesti priznanje, ki ga je donesla I. jugoslov. umet. izložba v Belemgradu članom „Vesne“. Obrača se torej na vse p. n. trgovce, obrtnike, tiskarska podjetja, na vse zasebnike, na preč. duhovščino s prošnjo, naj se blagovolijo pri umetniških naročilih ozirati na „Vesno“, posebno ker zahteve „Vesnašev“ gotovo ne bodo previsoke. S tem opravijo tudi eminentno-rodoljubno delo. Naročila naj se pošiljajo na naslov: „Vesna“, Dunaj III., Thongasse 10.

(Narodna čitalnica) v Novem mestu ima dne 7. grudnia 1904, ob 7. uri zvečer v lastnih prostorih občni zbor s sledečim vzporedom: 1.) Nagovor predsednikov; 2.) Poročilo tajnika; 3.) Poročilo knjižničarja; 4.) Poročilo blagajnika; 5.) Volitev predsednika, blagajnika in 11 odbornikov; 6.) Nasveti zastran naročevanja časnikov; 7.) Slučajnosti. Vsi udje se vabijo, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

(Miklavžev večer) priredi „Ljudska knjižnica v Šmihelu“. Miklavž pride s svojim nebeškim in peklenkim spremstvom najprej k Valentinu v Šmihel krog 7. ure. Odtod pa se poda v Kandijo v Vindišerjev hotel krog 1/3 8. ure. Stariši, ki želite, da bi se Miklavž spomnil vaših pridnih otrok, že veste, kaj storite prej! Darovi (z natančnim naslovom) se sprejemajo po dnevi tam, koder bo Miklavž hodil. Pridite v obilnem številu; letos obeta Miklavž biti zanimiv!

(Ljudska knjižnica v Šmihelu) sklicuje redni občni zbor. Zbor se vrši 11. t. m. (nedelja) v Šmihelski kaplaniji ob 3. uri popoldne. Vspored je: 1.) Poročilo starega odbora. 2.) Volitev novega odbora. 3.) Nasveti in raznoterosti. Udeležite se občnega zbora v obilnem številu. Objednem se vabijo tudi nečlani, ako se vpišejo v knjižnico. Članarina znaša samo eno kronco, in zato dobiva vsak član celo leto knjige, da jih bere. Letos bo dobila knjižnica zopet precej novih in lepih knjig. Požurite se! Kdor več bere, tisti več zna, kdor več zna, tisti več velja! Ako bi bil občni zbor nesklepčen, se vrši pol ure poznej drugi, ki bode sklepan pri vsakem številu udov. Odbor.

(Cerkev sv. Katarine) pogorela je leta 1794 v noči od 16. do 17. avgusta. Meščani so menili storiti dobro delo krščanskega usmiljenja, če jo poderó ter njeno gradivo darujejo pogorelcem. V spomin na to nesrečo so postavili na njeno mesto podobo Matere Božje z kronostihom:

CONCEPTAE/SINE/LABE/FILIAE/PATRIS/AETERNI/MATRI
VNIGENITI/ET/HABITACVLO/SPIRITVS/SANCTI/EXSTRVCTA.

[Brezmadežno spočeti hčeri večnega Očeta, Materi Edinorojenega Sina in bivališču svetega Duha (v čast) postavljena (soha)]. — Mojstrsko to delo ni, in okusno tudi ne, ter stoji tu zanemarjeno menda samo zato, da se vzgledujejo tujci nad njim. Mestni zbor, ki ga obidejo časih misli o olepševanju mesta, bi storil prav, ko bi ta jedini kip v mestu dal dostojno osnažiti ali pa še bolje, nadomestiti ga z drugim. — Tako piše rajni prof. Ivan Vrhovec v svoji izborni knjigi „Zgodovina Novega mesta“ str. 36. — Kar je kip postavljen, je torej ravno 110 let, postavljen je v čast brezmadežni spočeti Mariji; 60 let prej, predno se je ta resnica slovesno proglasila, so 10 let torej tudi naši pradedje že verovali in častili javno. Ob letošnjem jubileju Brezmadežne bi imeli samo dve ponižni prošnji in želji. Prva velja mestnemu zboru in je izražena v zgoraj navedenih besedah rajnega prof. Vrhovca: saj ograja naj se preskrbi temu staročastiljivemu spominku žive vere naših očetov. Kdor vidi početje krog znamenja, nas bo umel. — Druga pa velja slavnemu meščanstvu, osobito bližnjim sosedom: okrasite tako ali tako sôho Brezmadežne na njen praznik 8. decembra, in se pokažite vredne naslednike svojih vernih pradedov.

(Državni proračun za l. 1905.) V današnji seji državnega zbora je vlada predložila proračun za leto 1905. Skupni izdatki znašajo 1776,326.654 K. (L. 1904 je potrebsčina znašala 1739,768.243 K.) Pokritje znaša 1.777,901.387 K. (L. 1904 je pokritje znašalo 1.741,718.552 K.). — Med potrebsčinami za Kranjsko je med drugim: za parni cestni valjar in za to potrebne stroške 28 000 K, za popravo ceste med Jugorjem in Metliko 40.000 K, za regulicijo Save 85.000 K, dopolnilna dela pri novem uradnem poslopiju v Novem mestu 3700 K, za žago v Kostanjevici 12.000 K. —

Za Štajersko: za železni most preko Drave pri Mariboru 80.000 K, za novi most preko Posnice v mariborskem okraju 15.000 K, za dograditev ceste proti Lučam 10.000 K, za most čez Savo in Krko pri Brežicah 20 000 K, za popravo po povodnji l. 1903 povzročene velike škode od Maribora in do Središča nadaljni obrok 61.500 K. Za poslopje učiteljskega v Mariboru (prvi rok) 4500 K, za zgradbo poslopja okrožnega sodišča v Mariboru 94.000 K, za notranjo upravo tega poslopja 25 000 K, za zidavo uradnega poslopja v Slov. Bistrici 25.000 K. — Za Primorsko: Za gradnjo uradnega poslopja v Bovcu 10.000 K, za cesto od Lokavca do Ajdovščine 4000 K, za namestniško palačo v Trstu 257.000 K.

(Prešiči) na sejmu 29. m. m. imeli so izyanredno nizko ceno, dobil si jih po 60 — 70 vinarjev kilogram na živo tehtnico prav lepe, mali sploh nobene cene niso imeli, par si jih dobil za 8 K. Trg je bil dobro obiskan. Čudno je le to: prešiči, tako po ceni, svinjina pri mesarjih pa še vedno po isti visoki ceni.

(Poljudna umetnost.) Deževnega jesenskega dne sedim pri časopisu in ko ga prebiram od početka do konca, mi v prilogi obstanejo oči na mali notici, kjer se med drugim bere, da je strojno vezenje skoro popolnoma izpodrinilo vezenje na roke. Nsem mogla prav pojmiti, da bi ročno vezenje, ki je ob času, ko je stalo na vrhuncu, ustvarilo toliko umetnih tvorb, ki so kosale s samim slikarstvom, o čemur nam priča še danes mnogo takih del po muzejih, n. pr. srednjeveški gobelini — moglo zapasti strojnemu vezenju. Ko berem še naprej, vidim, da je izpodrinil to ročno vezenje — šivalni stroj. Ni mi bilo jasno, kako naj mrtvi, krhki, bobneči stroj, ki smo o njem doslej le čuli, da dobro šiva srajce, krila itd., veze in sicer lepo veze, zato je posvetim svoj izprehod tej zadevi in se napotim na Sv. Petra cesto št. 4, v zalogo Singerjevih šivalnih strojev, odkoder sem že večkrat dobila na dom lepake o učnih kurzih za vezenje na stroj. Stopim v prodajalnico in tu vidim polno prelepih vezenin, napravljenih na šivalnih strojih, vezenin, ki bi jih nikdar ne mogla spoznati za strojno delo. Videla sem namizne prte, preproge in zastorje, blazinice in pampadourje, celo podobe, portrete in krasne pokrajinske slike. Pa kako fino je vse to izvršeno. Niti sledu o strojnem, mehaniškem, skoz in skoz enakomernem delu. — Stroj opravlja le službo hitrejšega izdelovanja, vendar pa ostane individualnemu znanju vezilke vkljub temu nedotaknjen delokrog. Dama v prodajalnici me je prijazno vprašala, če ima katero teh del na sebi res kaj takega, kar označuje neveščo občinstvo z zaničljivim obrazom: „strojno delo“. Po resnici sem morala to zanikati. Že parkrat sem čitala v časopisih o „izložbi modernih umetnih vezenin, napravljenih na šivalnem stroju,“ pa se nisem menila za to razstavo. Kako napačno sem ravnala, sem se poučila še-le danes. Naj se torej vsakdo, ki mu je na tem, da si okraši stanovanje, seznanj s to umetnostjo in priporočam vsakomur, da si sam ogleda v trgovinah Singer & Co take izdelke, napravljene na šivalnem stroju, in ne bo mu žal.

(Planine kupljene.) Vasi Fužine in Studor sta kupili v bohinjski dolini velik del planin v obsegu 931 hektarov gozda in 177 hektarov goličav za 100.158 kron; s servitutnimi pravicami vred, po katerih so imeli pašne pravice v Ukancu in drugih planinah, znaša vsa kupna vsota 120 000 kron. Vse-nemci so se že pred leti zavzemali v državnem zboru za te planine in pregovarjali ministrstvo, naj ne pusti verskemu zakladu, da bi prodal te planine slovenskim kmetom. A sedaj je vendar kupčija sklenjena. V gozdih je do 55.000 komadov lesa, večinoma smerek; ljudje bodo imeli z razpečavanjem lesa obilo zaslužka.

* * *

(Zabavna knjižnica) za slovensko mladino. Urejuje in izdaja Anton Kosi, učitelj v Središču. XII. zvezek. Cena 30 vin. Natisnila „Katol. tiskarna“ v Ljubljani. Ta zbornik prinaša našim mladim ljudem obilo primerne zabavnega in poučnega berila, gospodarskih nasvetov, kratkočasnic itd. Toplo priporočamo!

(Današnji list) obsega dvanajst strani.

Razne stvari.

* (Koliko stane moderna bitka.) Kaj je stala bitka pri Liaojangu? To vprašanje je izvedenec izračunal v nekem angleškem časopisu na sledeči način: Bitke se je udeležilo 125.000 Rusov in 150.000 Japoncev. Ako se od tega števila odšteje rezerve ter se računa z dejstvom, da se niso mogli vsi vojaki naenkrat bojevati, tedaj se lahko vzame, da se je približno 60.000 Rusov in 80.000 Japoncev bojevalo 60 ur. Vsak vojak je porabil 1200 patron, torej skupno 160 milijonov, kar je vredno 8 milijonov kron. Tristo topov, ki so bili v bitki, je izstrelalo kakih 4 in pol milijona granat, ki stanejo povprečno 8 kron, torej skupno 36 milijonov kron. V tej svoti niso seveda uračunjeni stroški za popravo pušk in topovi po dveh ali treh bitkah, kakor je bila ona pri Liaojangu, je taka poprava neobhodno potrebna. Vsak japonski poljski top stane približno 8000 K. Veliki topovi, ki branijo Port Artur, stanejo do 800.000 K in vsak strel stane 100 K. Dosedaj je zdala japonska vlada za vojni material 240 milijonov kron; Rusi so potrebovali dvakrat toliko, tako da je porabljeno iz raznih evropskih in azijskih arzenalov za 720 milijonov kron vojnega materiala.

* („Gospodarski propad“ v katoliški Portugalski.) Liberalci vseh dežel vedno kriče in upijejo, kako propadata katoliški državi Španska in Portugalska. A kaj pravi o tem statistika na Portugalskem? Izkazuje, da na Portugalskem raste gospodarsko blagostanje. Uvoz, ki je znašal od leta 1879. do leta 1883. 174 milijonov na leto, je znašal od l. 1898. do l. 1902. 310 milijonov. Tudi izvoz se je povečal in sicer od 126 milijonov na 200 milijonov. Število portugalskih ladij se je zvišalo. Leta 1889. je imela Portugalska 10.397, a sedaj ima vže 11.312 parobrodov in ladij. Dasi je portugalsko kraljestvo pred vsem kmetijska država, ima še eno tretjino neobdelanega zemljišča za obdelovanje na razpolago. Grade se vedno nove ceste in železnice. Vkljub tem številkam bodo pa židje in njih krščanski hlapci v svobodomiselnem časopisju prej ko slej lagali, da gospodarsko propada „katoliška Portugalska“.

* (Splačal ga je.) Precejšnje število potnikov stalo je pri blagajni neke železniške postaje, da si kupijo vozni listkov. Se dva prideta: mlad človek in kmalu za njim star duhovnik, kateremu se je očitno mudilo in v tej naglici ni pazil, ter stopil pred vrsto. Eden tam stoječih službnikov ga prijazno opomni, in brž se duhovnik umakne ter stopi za onega mladega človeka, ki je prišel pred njim. „Aha, tukaj morate pa enkrat vi čakati,“ začne mladi človek prav zaničljivo, „dokler ne pride vrsta na vas. Tu je ravno tako, kakor pri spovednici, koder morejo ljudje z denarjem v roki čakati, da pridejo na vrsto in vam dajo denar.“ Na to stari duhovnik: „Ali hočete mar reči, da ste včasih dali spovedniku denar.“ „Da, da, to hočem reči,“ odgovori oni škodoželjno se smeje, „in še velikrat sem ga dal.“ — „No, potem pa govorite malo bolj tiho o tem in ne pred vsemi ljudmi. Znano je namreč, da spovedniku v spovednici samo tisti ljudje denar prinašajo, ki so ga bili ukradli in ga hočejo vrniti po tej poti pravemu lastniku.“ Gromovit smeh na okoli stoječih je sledil tem besedam starega duhovnika, predrzai mlade pa je umolknil in potuljeno gledal v tla.

* (Izgube v modernih vojskah.) Po dolgem času je rusko-japonska vojska edna, ki se vodi na suhem in na morju, in v nobeni vojski ni bilo toliko modernih sredstev na razpolago, kakor v tej. Ali vkljub zboljšanemu orožju ubije le vsaka 590. krogla, ako se računa povprečno po dosedanjih vojnih uspehih. V nemško francoski vojski je ubila vsaka 400. krogla, v kitajsko-japonski vojski vsaka 740., in podobni uspehi so bili tudi v burški vojski. V krimski vojski je bilo ubitih 31% Francozov in 22½% Angležev. V nemško francoski vojski je padlo 20% Francozov. V severno-ameriški državljanski vojski jih je padlo le 6%. V južno-afriški vojski je padlo izmed 448.435 Angležev 22.047 (5%) izmed 75.000 Burov pa 4400 (6,5%). Ako se vzamejo povprečne izgube v zadnjih 15 velikih vojskah imeli so zmagovalci 11%, premagani pa 27% padlih. Najmanji odstotek padlih so imeli premagani pri Sedanu (5%) in pri Kraljevem gradu (7%). V bitki pri Marengi so izgubili

premagani Francozi 25% vojaštva, a Avstrijci 30%. Najmanj izgube kot premagani so imeli Avstrijci pri Solferinu, namreč 14%.

Smešnice.

(Misli je drugače.) Mož: „Eno slabo lastnost pa imaš, ljuba žena, da mi nikoli ne preiščeš mojih žepov.“ — Žena: „In ti praviš, da je to slaba lastnost?“ — Mož: „Seveda, sicer bi gotovo vedela, da imam vse žepke raztrgane.“

(Zvito.) Čevljarski mojster: „Čevlje za mojo ženo narelite iz mehkega usnja in s prav tankimi podplati, razumete?“ — Pomočnik: „Da, gospod mojster, kaj ne, da ne boste preveč občutili?“

(Domišljavost.) Pesnik si je dal porezati lase, potem pa reče: „Ali naj vam pismeno potrdim, da so to res moji kodri?“

(Previdnost.) Gospod Vladko pride neko noč precej pozno domov. Ne reče nič, ne zine nič, mar eč poišče dežnik v omari, se vsede na sredo sobe in dežnik razpne. Ona (vsa začudena): „Vladko! kaj vendar počneš! Ali si ob pamet?“ On: „Kaj še! Samo na grom in ploho čakam.“

Naznanila mestnega magistrata.

Mestno županstvo v Rudolfovem oddalo bode za leto 1905 dimnarska dela, to je svaženje dimnikov v mestnih hišah in bo v to svrhu zmanjševalna dražba dne 11. decembra 1904 ob 11. uri dopoldne v mestni pisarni.

Mestno županstvo v Rudolfovem oddalo bode za leto 1905 vožnjo bencina za novomeški vodvod od kolodvora Rudolfovo v Stopče in bo v to svrhu zmanjševalna dražba dne 11. decembra 1904 ob 11. uri dopoldne v mestni pisarni.

Vabilo. Za nastopajoče novo leto vabljen je občinstvo sploh, naj se vljudno odkupi po znanih rešitvenih kartah za novoletna in godovna voščila. To je splošna stara navada v mestih. Doneski se porabijo za korist tukajšnjih revežev. — Vsem darovateljem se izjavi v imenu revežev iskrena zahvala, ter se bodo imena tistih naznanila. — Cena vsaki karti je 70 vinarjev. — Velikodušnost in milosrčnost p. n. dobrotnikov s tem ni omejena. Dobivajo se karte v mestnem uradu.

Vsled sklepa občinskega odbora z dne 9. dec. 1902 se opetovano sledeče razglašajo. Vsak lastnik, oskrbnik, hišnik ali najemnik hiše, stavbišča ali drugih prostorov je vezan snažiti prostor pred istim in sicer v širini eden in pol metra. Ko bi pa ne bila ista ulica ali pešpot 3 metre široka, pa do polovice iste. Po zimi pa, kadar polzi ali se napravi poledica, imajo iste s peskom, pepelom ali žaganjem posuti. Ako se javna cesta, ulica, prostor pri nakladanju ali izkladanju blaga, drv, slame, drugega materiala, sosebno odvažanje gnoja itd. ponesnaži, tedaj mora dotičnik, kateri je to zakrivil, takoj očistiti. Kdor zanemari ta dolžila, bo kaznovan, in vrhu tega sme mestna občina tudi dati izvršiti dotično opuščeno ali nemarno opravljeno delo ob stroških mudljivega lastnika.

Izjava.

Podpisana javljam, da nisem nikdar govorila, še manj pa trdila, da je moje nesreče kriv gospod Anton Jakaz. To so si le hudobni jeziki izmislili. Vse takšno govorjenje je grdo sumničenje in obrekovanje ter razžaljenje nasproti omenjenemu gospodu in nasproti meni, ter se bode zanaprej sodnijsko zasledovalo in kaznovalo.

LOČNA PRI NOVEM MESTU, 30. nov. 1904.

Neža Žura.

Fine vizitke
priporoča
tiskarna J. KRAJEC nasl.
v Novem mestu.

Darovi za dijaško kuhinjo v Novem mestu.

Veleč. gosp. župnik Josip Podboj 10 K, veleč. gosp. župnik Martin Poljak 4 K, veleč. gosp. župnik Anton Lesjak 10 K, veleč. gospod župnik Andrej Česenj 10 K in 2 vreči krompirja pa 2 mernika pšenice. Župljani iz Mirne peči so po veleč. g. župniku Bergantu poslali še velik tretji voz različnih živil. Bodi Bog obilen plačnik!

Dr. Jos. Marinko.

Potrjim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša iskreno ljubljena soproga, odnosno dobra mati, stara mati in tašča, gospa

Katarina Zorko

posestnica

v ponedeljek, dne 21. listopada 1904 ob 10. uri zvečer v 74. letu svoje dobe po dolgi, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne rajke bo dne 24. t. m. ob 9. uri dopoldne iz hiše žalosti v Družinski vasi na pokopališče v Belo cerkev.

Sv. maše zadušnice služile se bodo v več cerkvah.

Predrago ranjco priporočamo v molitev in blag spomin.

BELA CERKEV, 22. listopada 1904.

(287)

Žalujoči rodbini Zorko-Majzelj.

Zahvala.

Za mnogobrojne dokaze tolažilnega sočutja, ki so nam došli ob bolezni in smrti naše iskreno ljubljene, nepozabne soproge, oziroma matere, stare matere in tašče, gospe

Katarine Zorko

od naših sorodnikov, znancev in prijateljev, izrekamo tem potom vsem svojo najtoplejšo zahvalo.

Iskreno se zahvaljujemo tudi vsem darovateljem prekrasnih vencev in šopkov, ter za nepričakovano mnogobrojno, zelo častno udeležbo pri pogrebu preblage pokojnice.

Posebno se pa še kar najtopleje zahvaljujemo premilostljiviemu proštu gosp. dr. S. Elbertu, prečastitima gg. prijorju in subprijorju usmiljenih bratov v Kandiji, kakor tudi vsem drugim prečastitim gg. duhovnikom, kateri so se z velikodušno požrtvovalnostjo udeležili pogreba, ter nam posebno lajšali veliko bolelost.

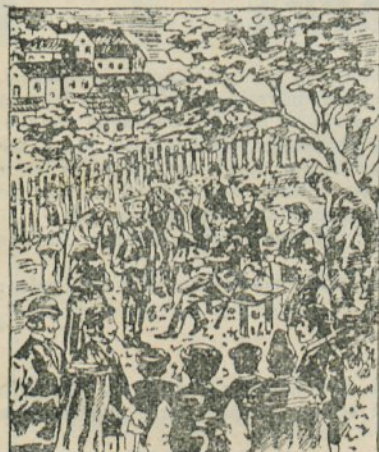
BELA CERKEV, 26. novembra 1904.

(288)

Žalujoči rodbini Zorko-Majzelj.

Loterijske številke.

GRADEC,	5. novembra	74	78	17	85	50
TRST,	12. novembra	90	44	24	74	45
GRADEC,	19. novembra	44	54	50	21	78
TRST,	26. novembra	35	42	49	24	4

Vidmanič kaže seljanom moč „Pakraških kapljic in Slavonske biljevine.“

Pozor! Bolnemu zdravje!

Pakraške kapljice in Slavonska biljevina sta danes dva najbolj priljubljena ljudska leka, ker delujejo gotovo z najboljšim uspehom, ter si tako pridobivajo sloves po vseh delih sveta. Manj kot 12 steklenic se ne pošilja.

Pakraške kapljice: delujejo proti vsem boleznim želodca in črev, odstranjujejo krče, bolečine v želodcu, preganjajo vetrove in čistijo kri, pospešujejo prebavo, odganjajo male in velike gliste, odpravljajo mrzlico in vse od te izhajajoče bolezni. Lečijo dalje vse bolezni na jetrih in slezah. Najboljše sredstvo proti bolezni maternice in madrona, vsled česar ne smejo manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. — Naroči naj jih vsakdo pod naslovom: Peter Jurišič, lekarnar, Pakrac 205, Slavonija. Denar naj se pošlje naprej ali s povzetjem. Cena je sledeča in sicer franko na vsako pošto:

12 stekl. (1 tucat) 5.— K, 24 stekl. (2 tucata) 8.60 K, 36 stekl. (3 tucati) 12.40 K, 48 stekl. (4 tucati) 16.— K, 60 stekl. (5 tucatov) 18.— K

Slavonska biljevina: se rabi z uprav sijajnim in najboljšim uspehom proti zastarelemu kašlju, bolezni v prsih, prehlajenju, hripavosti v grlu, težkemu dihanju, astmi, zbadanju, kataru, odstranjuje goste slinice in deluje izvrstno pri vseh tudi najstarejših boleznih v prsih in na pljučih.

Cena je naslednja franko na vsako pošto:

2 izvozni stekl. 3.40 K, 4 izvozne stekl. 5.80 K, 6 izvoznih stekl. 8.20 K.

Manj kot dve steklenici se ne pošilja. Denar naj se pošlje naprej ali se pa povzame. Prosim, da se naročuje samo in izrecno le pri meni pod naslovom:

Peter Jurišič, lekarnar, Pakrac br. 105, Slavonija.

(281-20-1)

Tržne cene dne 29. novembra 1904 v Rudolfovem.

Imenovanje	Hektl. po		Imenovanje	Hektl. po	
	K	h		K	h
Šenica	15	93	Leča	11	71
Rž	13	66	Bob	9	76
Koruza	13	98	Ajda	13	66
Oves	7	48	Proso	11	04
Ječmen	11	71	Soršca	9	76
Krompir	5	20	Lan	—	—
Fižol	11	71	Jajca po 7 za 40 vinarjev.		
Grah	11	71			

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo**Kneippovo sladno kavo**

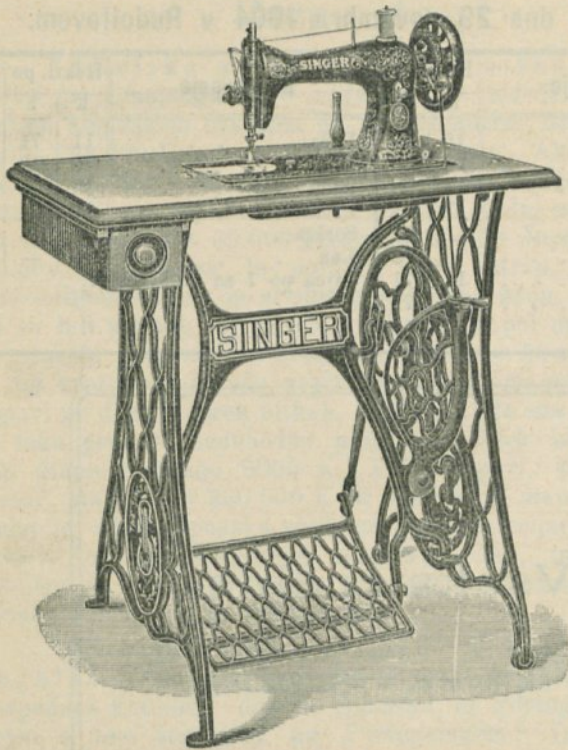
kot primes vsakdanji kavni pijači.

*4.17c

sprejemem v trgovino mešanega blaga takoj od dobrih starišev. Zmožnega slovenskega in nemškega jezika.

Jakob Šega, Škecjan pri Mokronogu.

(283-3-1)

Singer-jevi šivalni stroji.

Original Singer šivalni stroji so vzorni v konstrukciji in izvedbi.
 Original Singer šivalni stroji so neuprljivi za obrt in domačo rabo.
 Original Singer šivalni stroji so najbolj razširjeni v tovarniških obratovščih.
 Original Singer šivalni stroji so neprekosljivi glede trpežnosti in zmožnosti.
 Original Singer šivalni stroji so posebno pripravni za moderno umetno vezenje.

Brezplačni poučni kurzi za vse domače šivanje in za moderno vezenje.
 Svila za vezenje v vseh barvah v veliki izbiri v zalogi. Elektromotorji za posamezne stroje za domačo porabo.

SINGER Co. šivalni stroji, deln. družba

Ljubljana, Sv. Petra cesta štev. 6.

(194 12-9)

„Grand Prix“.

Najvišje odlikovanje.

Pariz
1900

Imam v kleti

(263-12-3)

več 100 hktl. pristnega belega in črnega vina

nekaj fine rakije, tropinovca in brinovca. Vse solidno postavljeno tudi v moji posodi na tukajšni državni kolo-dvor po primerno nizki ceni.

Ivan Pujman,
posestnik in trgovec — Vodnjan-Dignano Istra.

Lepo posestvo

v Zalogu pri Novem mestu (prej Petanovo)

z vsem gospodarskim poslopljem, v najboljšem stanu, lepim travnikom, sadnim vrtom je na prodaj. Cena po dogovoru.

Natančneje pri Ant. Hočevanju v Novem mestu. (284-2-1)

2 mesečni sobi z upravo
sta posamezno za oddati.

Dobi se lahko tudi tam hrana. Natančneje pri upravništvu „Dolenjskih Novic“.

(285)

Več prav lepih kapelic

v gotičnem slogu iz hrastovega lesa, pripravne za šmarnice, domače oltarje itd. ima po vredni ceni po 20 kron na razpolago podobar FR. CIBER, Kandija (Rudolfovo).

(289-3-1)

Bratov MAYER

— tovarna za orglje in harmonije —
FELDKIRCH — PREDARLSKO

se priporočata prečast. cerkvenim predstojništvom za izdeljavo orgelj ter iste izvršita po zahtevi na kateri si bodi zistem, ter jamčita za delo deset let.

Izdelala sta pripoznano umetn.ško dovršena dela za Novomesto, Zatičino, Ljubljano, Šm hel in drugod.

Ob enem priporočata orgeljske-harmonije od 100 K nadalje z obsežnim jamstvom in zamenjavo jezičkom tekem 20 let.

Kupita tudi stare instrumente ali vzameta v zameno.

(290-0-1)

Zdravje je največje bogastvo! — Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

(269-20-2)

kapljice so najboljšo sredstvo proti boleznim na maternici in madronu, radi tega ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmetski hiši.

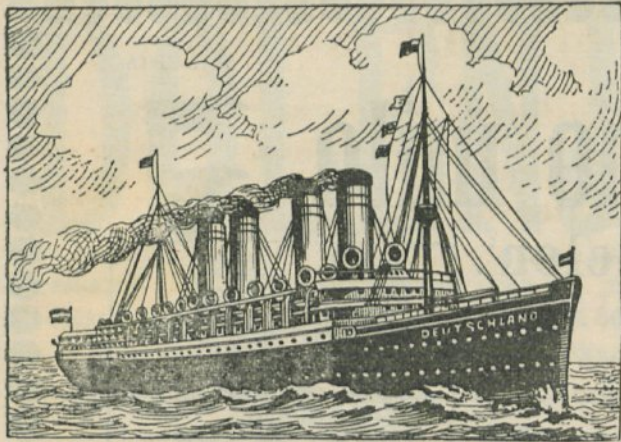
Dobiva se samo: „MESTNA LEKARNA, ZAGREB. — Raditega naj se naroča naravnost pod naslovom: „Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg štev. 50, poleg cerkve sv. Marka.“

Denar se pošilja naprej ali povzame. Manj kakor 12 steklenic se ne pošlje. Cena je naslednja in sicer franko postavljeno na vsako pošto:

1 ducat (12 stekl.) 4 K — v || 3 ducati (36 stekl.) 11 K — v
 2 ducata (24 stekl.) 8 K — v || 4 ducati (48 stekl.) 14 K 60 v
 5 ducatov (60 stekl.) 17 K — v

Na razpolago imam na tisoče priznalnih pisem, katerih mi ni mogoče radi pomanjkanja prostora navesti. Zato navajam samo imena nekaterih gospodov, ki so uporabljali „kapljice sv. Marka“ z najboljšim vspehom, ter popolnoma ozdravili: Ivan Baretinčič, učitelj; Stjepan Barić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Janko Kišulj, kr. nadlogar; Stjepan Seljanić, seljak; Sofija Vukelić, šivilja itd. itd.

MESTNA LEKARNA, Zagreb, Markov trg štev. 50, poleg cerkve sv. Marka. Ustanovljeno l. 1360.

HAMBURG - AMERIKA

Iz Ljubljane v

NOVI YORK samo
6 dni z dobro, prosto hrano.

Odhaja se iz LJUBLJANE vsak ponedeljek-torek in četrtek v tednu.

Izvrstna, sigurna vožnja z brzoparniki.
(203-24-6) Pojasnila po večkrat brezplačno.

FR. SEVNIČ, Ljubljana
31 Dunajska cesta 31 — zraven srange.
Zastopnik:

Hiša v Kandiji

se da v najem. Ista obstoji iz treh sob, kleti, kuhinje, svinjaka in vrta. — Več pove lastnik Franc Bobnar, kovaški mojster v Kandiji št. 4 pri Novem mestu. (282-2-1)

V graščini Srebrniče pri Rudolfovem so razne vrste dobrih drobnih in debelih

jabolk

ceno za prodati.

(286-0-1)

Ženske lase

zmešane in rezane kupujem na malo in veliko. Vsaki nabiralec las, naj se prepriča, da plačujem od zdaj najvišjo ceno. — Izdelujem vsa vlasolarska dela, vlasulje (baroke), lasne verižice, kite in umetne slike iz las po najnovšem izdelku. — V zalogi imam najfinejša mila, dišave za obleko, glavnike za dame itd.

Spoštovanjem se priporočujem

(276-24-2)

Ivan Svetec, brivec in vlasoljar
Glavni trg (nasproti mestne hiše).

Ceno češko perje za blazine!

5 kilo: novo oskubljeno K 9'60, boljše vrste K 12'—, belo kakor mah mehko K 18'—, K 24'—, belo kot sneg, kakor mah mehko, oskubljeno K 30'—, K 36'— se razpošilja poštne prosto po poštnem povzetju. Zamenja in preklic proti povrnitvi poštne dovoljen.

Benedikt Sachsel, Lobes 294, pošta Plzen, Češko. (263-6-3)

Išče se

(270-2-2)

proti dobri plači izurjen ter oženjen

mlinar in žagar.

Mlin je nov in žaga na turbin. — Več pové posestnik

Janez Petschauer v Poljancah, pošta Toplice.

Krasne božične

jaslice

po vsaki ceni dobivajo se
v prodajalni

J. Krajec nasl. v Rudolfovem.

Miklavževa darila

jako mična, pripravna
in ob enem koristna
— dobivajo se —
v prodajalni

J. KRAJEC nasl.

v Novem mestu.

Za 3800 kron

dobi se prav lepo posestvo. Zraven spadajo hiša, hlev, pod, klet in še ena klet posebej, kozolec s 4 oknami, njive za 18 mernikov posevke, travnik za dva voza sena, čez 6 johov hoste itd. Vse to leži okolu doma. Voda je 20 korakov od hiše in vse posestvo pa četrte ure od župnijske cerkve. Naslov Jakob Križman, Pod Landsprežem št. 4, pošta Mirna. (279-2-2)

Novosti za Miklavža

in božič!!

Tvrdba ALFONS OBLAK — Novomesto

priporoča svojo, z najboljšim in vedno s svežim špecerijskim blagom založeno trgovino.

Za Miklavža in božično drevo

je na izbiro vsakovrstnih sladkornih izdelkov, kakor piškotov, fondantnih in čokoladnih bonbonov. Pisalno orodje in šolske potrebščine. — Posebno se p. n. občinstvo opozarja na

Novo došlo

(272-2-2)

zalogo vsakovrstnih igrač, mičnih punčik, spijočih in jokočih, konjičkov, pojacev, železnic itd.

Novo došlo!!

Ugodna prilika za nakup!!

Zahtevajte pri nakupu

(125-24-15)

Schicht-ovo štedilno milo

z znamko „jelen“.

Ono je

zajamčeno čisto

in brez vsake škodljive primesi.

Pere izvrstno.

Varstvena znamka.

Kdor hoče dobiti zares jamčeno pristno, perilu neškodljivo milo, naj pazi dobro, da bo imel vsak komad ime „SCHICHT“ in varstveno znamko „JELEN“.

GEORG SCHICHT, Aussig. — Največja tovarna te vrste
Dobiva se povsod! na evropskem ozemlju. Dobiva se povsod!

Kdor ljubi

(78-24-18)

nežno, čisto lice brez pëg, mehko in gladko kožo ter
cvetočo polt, umiva naj se z znanim medicinskim

Bergmann-ovim lilijinim milom

(s znamko: 2 rudarja) — tvrdke **BERGMANN & Co.**
Draždane in Tečen ob Elbi.

Dobiva se tudi po 80 h komad pri lek. S. pl. **SLADOVIČ-u** in v
trgovini g. Alf. **OBLAK-a** v Novem mestu.

!! Udje družbe sv. Mohorja pozor !!

Vezavo za novi molitvenik

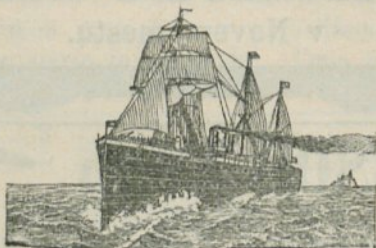
Lurška Mati božja

izvršuje kaj lično, trpežno in celó

knjigoveznica J. Krajec nasl. v Novem mestu.

Samo

6 dni

Samo

6 dni

iz Havra v Newyork.

„Francoska prekmorska družba.“

Edina najcenejša in najkrajša črta čez **PARIZ** in **HAVRE**

v AMERIKO.

Odpotuje se iz Ljubljane vsak torek.

Vsak potnik ima prosto hrano z vinom že od Bazelná naprej.

== Znižane cene. ==

Vozne liste in brezplačna pojasnila daje edino konces.
potovalna pisarna

Ed. ŠMARDÁ

(129-24-14)

v Ljubljani, Dunajska cesta št. 18

nasproti znane gostilne pri „Figovcu“.

Posestvo v Ždinji vasi na prodaj.

Isto obstoji iz hiše v dva konca, pod hišo dve kleti in
hlev, štirih svinjakov, sadnega vrta, vinograda, njive za tri
mernike posetve in joh gojzda. Proda se iz proste roke. —

Več pové lastnica

(271-2-2)

Neža Rifelj na Lešnici št. 6 pri Rudolfovem.

GLASOVIR

v dobrem stanu

je zaradi preselitve

prav po vredni ceni na prodaj.

Natančneje pri upravnistvu „Dol. Novic“

(273-2-2)

Podpisane uljudno naznanjave slavnemu občinstvu, da sve
prevzele

HOTEL PAUČIČ

v nadaljno postrežbo in oskrb. Točilo se bode vsakovrstno
dobro vino in vedno sveže pivo bratov Reininghaus.
Zraven bodeve postregle z okusnimi mrzlimi in gorkimi
jedili. — Popotnikom so pa na razpolago snažne sobe v preno-
čišče. — Priporočuje se za mnogobrojen obisk — spoštovanjem

Antonija Lupšina — Zofija Štraus.

(265-3-3)